

[Justitsministeren]

personer i erhverv forholdsmæssigt er hyppigere repræsenteret end personer uden beskæftigelse.

Kommunerne blev gjort bekendt med resultatet af undersøgelsen forud for udtagelsen til de nuværende grundlister, en udtagelse, der er gældende indtil udgangen af 1983. Der har således været mulighed for i de nye grundlister at rette op på de mindre skævheder, som er blevet påvist ved undersøgelsen.

Forslagsstillerne finder, at udtagelsen alene bør ske i henhold til oplysningerne fra Danmarks Statistik. Jeg har forstået denne udtalelse sådan, at udtagelsen bør finde sted f.eks. ved lodtrækning eller via EDB.

Lignende forslag har tidligere været fremsat her i tinget. I 1966 rejste det daværende folketingsmedlem Poul Dam spørgsmålet om at lade udvælgelsen ske ved lodtrækning, og så sent som i 1979 har fru Mimi Jakobsen peget på muligheden for at lade udtagelsen foregå ved hjælp af EDB. De nævnte fremgangsmåder skulle sikre en objektivt set tilfældig udvælgelse til de omtalte lister.

Det er, som jeg nævnte før, en forudsætning efter retsplejeloven, at de personer, der udtages, må anses for egnede til at varetage deres hverv, og der er vel ingen tvivl om, at dette krav er af væsentlig betydning for befolkningens tillid til lægdommerinstitutionen. Ved en tilfældig udtagelse, hvad enten den sker ved lodtrækning eller ved EDB, vil det ikke være muligt at vurdere, om kravene om egnethed er opfyldt. Hvis man ønsker at ændre udvælgelsesmetoden, må det klart forudsættes, som det også er påpeget af tidligere justitsministre, at der bliver muligheder for at udskille de mindre egnede.

Som det vil kunne forstås af det foregående, mener jeg ikke, at der er et væsentligt behov for at ændre den gældende udtagelsesprocedure, men jeg er naturligvis indstillet på at medvirke til en klarlægning af eventuelle spørgsmål, som måtte blive rejst i forbindelse med udvalgets behandling af forslaget.

Winnie Møller (S):

Jeg kan på socialdemokratiets vegne tilslutte mig justitsministerens bemærkninger om, at de personer, der udtages til nævninge og domsmænd, skal være egnede til hvervet. Jeg lægger i ordet »egnede«, at de skal være i besiddelse af en naturlig sund fornuft og i

besiddelse af en, skal vi kalde det almindelig retsbevidsthed.

Ministeren refererer til, at Danmarks Statistik har foretaget en undersøgelse af, om udtagelser af nævninge og domsmænd nu også svarer til befolkningens almindelige sammensætning, på trods af at de udtages på et noget snævert grundlag. Når en sådan undersøgelse rent faktisk viser, at det gør de, mener jeg ikke, at man, som CD gør, kan tale om, at der her sker en politisering af retsvæsenet.

Der er imidlertid et spørgsmål, jeg godt kunne tænke mig at få belyst under et udvalgsarbejde, nemlig om der eksisterer samme repræsentative udsnit for de personers vedkommende, som kommer i funktion, og jeg tænker her på, at jeg i hvert fald selv har en fornemmelse af, at der ofte i nævningeting er en underrepræsentation af kvinder, til trods for at kvinderne udgør over halvdelen af befolkningen. I visse sager kan denne skæve rekruttering måske give nogle diskutabile afgørelser, men som sagt kan spørgsmålet blive behandlet i udvalget. Er der nogle skævheder her, må de kunne rettes administrativt.

Som sagt mener jeg, at selve grundlaget, nemlig at man skal være egnet til hvervet, bliver opfyldt gennem den måde, hvorpå nævninge og domsmænd i dag udtages. Derfor kan vi ikke medvirke til forslagets gennemførelse.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg vil gerne starte med at understrege, at vi i venstre tillægger det læge element ved de danske domstole meget stor vægt, og i det omfang, hensigten bag dette forslag til folketingsbeslutning fra CD tilsigter at øge det læge elements vægt og respekten deromkring, kan vi erklære os sympatisk stemt deroverfor. Men som justitsministeren udtrykte det, og som mit partis ordfører ved tidligere lejligheder har sagt det, er vi ikke helt sikre på – for at udtrykke det pænt – at det, man fra CDs side ser ud til at tænke sig, nemlig udtagelse efter EDB eller i hvert fald noget, der baserer sig på oplysninger fra Danmarks Statistik, er den rigtige vej at gå. Vi mener, at det stadig væk er nødvendigt, at man kan skyde de folk ud, som ikke er egnede til det, og når jeg i denne sammenhæng tænker på ordet »egnet«, er det noget, der i hvert fald